

אור האמונה

פרשת תצוה - פורים

שבת קודש * יג' אדר, תשע"ג

גיליון מס. 357

❖ דברי התורה שבגיליון מוקדשים ❖

ברכה והצלחה
 כולל ברסלב אילת
 לזיווג הגון
 אסתר בת דינה
 לרפואה שלמה
 שלמה בנימין בן שרה פרוין, אמה בת מרסל
 שלום בן ליבא
 לזיווג הגון וחזרה בתשובה
 הילה בת פלורנס
 לעילוי נשמת
 שלמה שלומי בן אילנה נאוה, יא' חשוון תש"ע
 יעקב אברהם בן הרב יוסף יצחק שליט"א,
 יח' שבט תשמ"ח
 בניהו בן זכריה (יחיאל) ומרים, כו' אדר תשע"ב
 ת.נ.צ.ב.ה

פורים

אור האמונה

ש"במקרה" שמענו, שבכלל לא שייך אלינו ולא נאמר לנו, דרך הרגשת הלב, אין ספור דרכים. וכשאנחנו מבינים שזאת בעצם התשובה של ה', אנחנו כל כך מתפעלים, כל כך שמחים, כל כך מודים. המלחמה שניהלו מרדכי ואסתר נגד המן היא חלק מהמלחמה שנמשכת עד ימינו אנו, מלחמה במי שכופר בהשגחת ה' בעולם ח"ו. המפלה של המן היא אור גדול המבהיק עד עצם היום הזה, אור שכולו אומר: "אין עוד מלבדו".

אהבת התורה

בשעה שגזרת השמדה נוראה מרחפת מעל עם ישראל, מקבץ מרדכי היהודי עשרים ושניים אלף ילדים ולומד איתם תורה. אפשר להבין את זה? כאשר כל העם היהודי שרוי בסכנה צריך מרדכי לנצל כל רגע לחיפוש דרכים איך לשכנע את אחשוורוש לבטל את הגזירה! תחת זאת הוא יושב ולומד עם ילדים! אלא שמרדכי יודע שעם ישראל, בסיס קיומו בכל הדורות הוא לימוד התורה.

בזמן מתן תורה קיבלו בני ישראל את התורה מיראה, הקב"ה כפה עליהם הר כגיגית ואמר להם: אם תקבלו מוטב, ואם לאו - כאן תהיה קבורתכם. ובפורים? חזרו וקבלו את התורה אך הפעם באהבה. והאור הזה של אהבת התורה חוזר אלינו כל שנה מחדש בימי הפורים הקדושים, וכשאדם זוכה לגלות את האור הזה, הוא זוכה לכזאת אהבת התורה עד שהוא כבר לא יכול לזוז ממנה.

בלב כל יהודי פועמת נשמה אלוקית טהורה וזכה, מלאה אהבה לה' ולתורתו. "כי היא חיינו ואורך ימינו". כל מילה שזוכה יהודי ללמוד בתורה זה הלום, זה אבן חן. "שש אני על אימרתך כמוצא שלל רב".

על שלושה הקב"ה בוכה עליהן בכל יום והראשון שבהם הוא מי שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק (חגיגה ב). ככל שאדם לומד תורה, נוסף לו עוד חשק, עוד רצון לתורה, נפשו נכספת לחצרות הקודש ואין לו עוד שום עניין בתאוות העולם הזה. יהודי שלומד תורה הוא כמו דג במים. שם זה החיות האמיתית שלו. הוא לא יכול לצאת מהמים. רק שם טוב לו.

מורנו הרב: "התורה נקראת "איילת אהבים ויעלת חן", היא מעלה חן על לומדיה, התורה ממש מעלה חן על האדם, אדם בא לביתו, אם הוא למד תורה אשתו רואה שיש לו חן, השכינה שורה עליו ואז תהיה שמחה בבית, אבל אם הוא בא בלי תורה, בלי חן, בא שבור, עצבני, אז אין שמחה בבית. ע"י התורה אומר רבינו מתקבלות כל התפילות וכל הבקשות שאנו מבקשים ומתפללים. למה? כי לאדם יש לו אפיקורסות

השמחה הכי גדולה של יהודי זה הידיעה שה' כל הזמן אתנו. בסתר ליבנו, עמוק עמוק בלב אנחנו יודעים שה' כל הזמן אתנו. גם אם אנחנו עדיין לא זוכרים ולא מרגישים כל רגע ורגע שהכל מאת ה' והכל לטובה, גם אם לפעמים אנחנו קצת נשברים מכל מה שעובר עלינו, אנחנו יודעים שה' איתנו. אחרת היינו נשברים לגמרי, מאבדים כל תקוה ח"ו. הידיעה הזו שה' אף פעם לא עוזב את היהודי משמחת אותו ומחזקת אותו ונותנת לו כוח להמשיך.

להיות כאן למטה ולהחזיק למעלה, להיות כאן למטה ולהאמין שה' מסתכל עלינו ואוהב אותנו ולהרים את הראש אליו, זה הדבר שבעצם יכול לרומם אותנו ולשמח אותנו.

בפורים, אור האמונה מאיר בעוצמה כזו, שהבן אדם יכול לראות איך הכל מאת ה' והכל לטובה. על הנס של פורים אומרים שהוא היה גדול מכל הניסים האחרים שקרו לעם ישראל. קצת תמוה שהרי בפורים לא היה שום שינוי הטבע, לא היתה קריעת ים סוף, לא היה פח שמן שאמור היה להספיק ליום אחד והספיק לשמונה ימים. אלא שבפורים ראו הכל איך השגחתו המופלאה של הקב"ה מלובשת בטבע תמיד, בכל עת ובכל שעה ורגע. לכאורה מגילת אסתר מוצגת כאוסף של פרטים והתרחשויות שיד המקרה הובילה אל סופם הטוב. אך למעשה, בפורים נפקחות העיניים לראות איך ההשגחה הפרטית מגיעה לכל פרט ופרט בחיינו, איך השגחתו המופלאה של הקב"ה מלובשת בטבע תמיד. לא שקרה לנו נס בתוך הטבע, אלא כל הטבע הוא נס, כל שניה זה נס, כל החיים זה נס אחד גדול. עם ישראל עושה תשובה והכל מתהפך לטובה. אותו רשע שגזר גזירה נוראה על עם ישראל, פתאום הוא מתהפך ונותן ליהודים רשות להרוג את מבקשי נפשם.

בפורים ניתנת לכל יהודי הזדמנות לשפר ולשכלל את היכולת להתבונן במציאות ולראות בכל מקרה ומקרה את יד ההשגחה, את ידו של הקב"ה. זוהי מתנת החג האמיתית, זהו משלוח המנות שדאגו מרדכי ואסתר לשלוח לכל יהודי ויהודי לחג הפורים, בכל שנה ושנה.

מגילת אסתר כשמה כן היא. מגלה את ההסתרה שהחיים שלנו מלאים בניסים, בהשגחות פרטיות. הסיפור של המגילה הוא הסיפור של כל אחד מאתנו, הקב"ה מסתתר ואנחנו צריכים לגלות אותו. יש להקב"ה אין ספור דרכים לדבר אתנו והוא מדבר. מי שבאמת רוצה לדעת מה ה' רוצה ממנו, מי שלא מפסיק להרים את העיניים למעלה ולבקש "רבונו של עולם תראה לי מה רצונך ממני כי מה שאני רוצה יותר מכל דבר אחר זה לעשות את רצונך", ה' מראה לו. ה' כל הזמן מדבר אתנו דרך משהו שקראנו, דרך משהו

סליחה ממי שפגענו בו בלי כוונה ולא כל כך התאמצנו לתקן, אם באמת רוצים להעביר את המסר לשכנים ממול שזו זכות שיש לנו שכנים נפלאים כאלה, אם ככה מסתכלים על המצווה המיוחדת הזו אז כבר כשמכנינים את הסלסלות הבית מתמלא באור. וכשמתחילים לשלוח ולקבל, לשלוח ולקבל, וברקע נשמעים שירי פורים במכסימום ווליום מהמערכת של הבן של השכנים, וגם הספקנו ללגום את הלגימות הראשונות מהבקבוק יין שקנינו במיוחד לכבוד החג, אז לא רק הבית מתמלא אור, כל העולם מתמלא אור. כי כשיש אהבה בין בני אדם, השכינה נמצאת. רבונו של עולם למה לא כל יום פורים? למה צריך לחכות שנה שלימה כדי לקבל יום שבו אנחנו אוהבים את כולם ושמחים עם כולם ורואים רק את מעלת חברינו ולא את חסרונם?

ואיפה שיש אהבה ואחדות יש גם שמחה. "בשום מקום בעולם ובשום זמן בחיים אין שמחה שתשווה לשמחת עם ישראל בימי הפורים. רק מתקדש הערב וכמו רוח מעולם אחר יורדת והופכת את כולנו למשהו שמעולם לא היינו. פתאום הלב כל כך מתרחב, עד שהוא מבקש להטביע את כל העולם כולו במשלוחים ובמתנות. פתאום אף אחד לא מתבייש לקפץ בשווקים וברחובות ולזעוק את כל האמת בגרונות ניחרים בראש כל חוצות. ברגע אחד הכל נהיה כל כך טוב, כל כך קדוש. פתאום הרגליים, אלו שכל השנה לא מניחות לנו להשתחרר לרגע מהקרקע, לא מוצאות הפעם שום מנוחה וחפצות רק לרקוד. כל כך מואר ושמח, כל כך מזכיר את ימות המשיח ("אור האורות")."

אבל לפני השמחה הגדולה הזו מה יש לנו? תענית.

"התענית תמיד קודמת לכל שמחה ולכל עבודת ה'. תמיד יש לנו את העבודה של לפני, שמטהרת, שהופכת אותנו לכלי, שאנחנו מוותרים ואנחנו לא אוכלים ואנחנו מתפללים ואנחנו צועקים ואנחנו קמים מוקדם ושוברים את השינה ועושים איזו עבודה של שבירה. ואח"כ בא האור של השמחה, הדברים הנפלאים, כי הכנו להם כלי. כי אם אנחנו כל הזמן אוכלים ושותים, וישנים, ואח"כ באים ושמחים, אז זה נהיה ח"ו הוללות. אדם מטהר את עצמו, מטהר את לבבו, אז אחר כך, כשבאה שמחה, יש לו מקום לקבל את האור האמיתי שלה."

(באור פני מלך חיים)

"זאתה תצוה את בני ישראל" (כ.ט.)

תצווה לשון צוותא. חיבור. כל משאת נפשנו היא לחיות חיים של דביקות. כל הזמן לדבר עם ה'. כל הזמן לזכור את ה'. להתחבר עם ה' זה רגע רגע. להרים אליו את העיניים, לדבר אתו בתמימות, במילים פשוטות, ככה מהלב. כשאדם ממלמל במשך היום, לא מתוך הסיפור אלא מתוך המציאות של החיים, ה' קשה לי, אני לא יכול יותר, תעזור לי, ה' באותו רגע מתחבר אליו. להתחבר אל ה' זה לראות את החסדים רגע רגע ולהגיד תודה. אתה כל כך טוב אלי, כל כך נפלא, אני כל כך אוהב אותך. אני רוצה רק אותך. רק אותך? הרי על מה היתה הגזירה הנוראה הזו שנגזרה על היהודים בפורים? שהם נהנו מסעודתו של אחשוורוש.

"בסעודה הזאת הם התנתקו משורש החיים, התנתקו מחי החיים, התנתקו מהקב"ה. תנו לנו ליהנות מעוד עולם, יש עוד עולם, תנו לנו לצאת לעולם הגדול, אל תסגרו אותנו בתוך מסגרת של כמו גטו כזה. תנו לנו להרגיש שאנחנו חלק מהעולם הגדול אבל אנחנו עדיין שומרים על הצביון שלנו, כמו שאמרו בתקופת ההשכלה, תהיה יהודי בביתך ואדם בצאתך. תשמור הלכות, אבל בכל זאת תהיה מקובל בין הבריות, תהיה אדם מן היישוב, תלמד קצת דברים אחרים. וזה היה יותר גרוע מהכל. זאת הסכנה הכי גדולה, שאדם בעצם, הוא מקיים את הכל, והכל נפלא אי אפשר להעיר לו שום הערה, לא על הלבושים שלו ולא

בלב, שלא מאמין שה' נמצא. אדם מדבר עם חבר, הוא נזהר לחשוב על כל מילה שמוציא מפיו, כי הוא רואה לפניו "אדם" עם פנים, ידיים, רגליים. וה' חי וקיים, נמצא מולנו ואנחנו לא מרגישים אותו. זה מראה שאין לנו שכל, אין לנו מוח, שאדם לא מרגיש את ה' ולא מכוון בתפילה זה רק בגלל שחסר לו שכל ולקבל שכל זה רק ע"י לימוד תורה. המנוחה האמיתית שלנו היא מנוחת הנפש, וע"י לימוד תורה מצמצחים את הנפש, מנקים אותה, מגרדים את כל הזוהמה, משליכים את כל הזוהמה החוצה וזוכים למנוחת הנפש. אדם מחפש עצות איך לצאת מהמידות רעות, יש לו התבודדות וחצות, והכל נפלא וטוב, אבל אם אין לו תורה לא יעזור לו שום דבר, כי אם אדם לא לומד תורה אז העיקר חסר מן הספר."

וּמְרֻכְזֵי יִצְחָא מְלַפְנֵי הַמֶּלֶךְ

מרדכי היהודי יוצא מלפני המלך, מלך מלכי המלכים. בפורים הצדיק מתגלה. ההסתרה הגדולה שיש על הצדיק כל השנה כולה, בפורים היא נעלמת. האור של הצדיק ממלא בפורים את חלל העולם וזורח בלב כל יהודי. "היינו שאז בפורים אנו זוכים שנתגלה אור הצדיק האמת שבכל דור ודור בהתגלות גדול מאוד ואז זוכים הכל להתקרב להשם יתברך, אפילו הרחוקים מאוד מן הקדושה בבחינת "ורבים מעמי הארץ מתייחדים". כי כשנתגלה האמת, ויודעים מצדיקים אמיתיים, אזי הכל יכולים להתקרב להשם יתברך." כי הצדיק אמת מקרבים את כולם להשם יתברך. הבעיה שהצדיק נסתה. הדעת של הצדיק היא בהעלמה והסתרה גדולה מאוד וצריך לשבר הרבה מניעות כדי לזכות להתבשם מאורו והצח.

מורנו הרב: "הדבר הראשון שיהודי צריך לחפש בחייו זה מי זה הצדיק הזה שדרכו עוברת החיות לכל העולם, שבזכותו השפע בא לעולם, שהוא מקיים את העולם, שהוא מגן עלינו. צדיק יסוד עולם זה לא צדיק שעובד את ה' יותר מצדיקים אחרים, שלומד יותר, ששומר את העיניים יותר, צדיק יסוד עולם זה משהו אחר לגמרי, הוא למעלה מכל השגה, למעלה משכל אנושי. צדיק האמת בא רק לדבר אחד - לגלות את ה', לגלות שיש ה' בעולם, שאדם לא יחשוב שהוא פועל בכוחות עצמו, שהוא יכול לעשות דברים לבד, בלי ה'. הראיה לאדם שהוא הגיע לצדיק זה כשהוא מתחיל לשנוא את הרע שלו, מתחיל לשנוא את היצרים שלו, הוא מתחיל לשנוא את כל הדברים הגשמיים שסובבים אותו, את הדברים הרעים, את התאוות, לכל הפחות הוא לא עושה מהם אידיאל, הוא לא מתפאר בהם. ברגע שאדם מתקרב לצדיק האמת הוא רק מחפש את הדברים הטובים, רואה רק טוב בכל אחד, מתחיל לאהוב את עם ישראל, אוהב אותם אהבת נפש, מוסר את הנפש למען כולם. הוא רק רוצה לצאת מכל המידות הרעות שלו, מכל התאוות וזוכה לחזור בתשובה להשם יתברך. אם אנשים היו מתקרבים אליו ומאמינים בו, היו יוצאים מכל הרע שלהם ומזדככים לגמרי כי הצדיק זיכך את כל הארבע יסודות, הוא נקי מכל תאוות, הוא יכול להוציא את כל בני העולם מהרע שלהם, מהתאוות שלהם"

מְשֻׁלַח מְנוֹת אִישׁ לְרֵעֵהוּ

בפורים יש התעוררות עצומה לאהבת ישראל. בזכות מה? בזכות כל המצוות הנפלאות של משלוח מנות איש לרעהו, ומתנות לאביונים, וזה שנותנים צדקה לכל מי שמבקש ומקיימים "כל הפושט יד ונותנים לו". אם באמת מכניסים קצת לב למשלוחים האלה, אם באמת רוצים לשמח את מי שנדמה לנו שהוא קצת בודד וקצת עצוב כל השנה, אם באמת רוצים לבקש

על שום דבר, הכל הכל מצוין, אבל הנשמה שלו נמצאת במקום אחר. זה הקב"ה לא היה יכול לסבול. זאת היתה התכחשות כזאת וזו הסכנה הכי גדולה שמאיימת עלינו גם היום, כל רגע ורגע, שהרי כולנו יודעים לקרוא ולכתוב ויש לנו כל מיני אפשרויות להתחבר עם העולם הגדול בכל מיני צורות. התנתקנו מהקב"ה. אנחנו מנותקים ממנו. יש לנו חיות ממקום אחר, ותענוג מדברים אחרים, לא תענוג רק מה'.

הקב"ה קידש אותנו, כמו שאיש מקדש אישה, ואנחנו לא יכולים להסתכל לצדדים כמו שאשה צריכה להיות נאמנה לבעלה." (באור פני מלך חיים)

"זְכוֹר אֶת אֲשֶׁר עָשָׂה לָךְ עִמָּלֶךְ" (דברים כה, יז)

אנחנו בשבת זכור. צריך לזכור מה שעשה לנו עמלק ולמחות את זכרו. למה? למה דוקא את עמלק? הרי עם ישראל עבר במהלך קיומו מלחמות רבות עם עמים רבים, למה מדגישים כל כך את המלחמה בעמלק? כי עמלק זו שיטה. שיטה שבאה להחדיר את הספק בלבם של האדם, לערער את הביטחון שלו. 'אולי היתה כאן תופעת טבע בקריעת ים סוף וזה בכלל לא היה נס?' עמלק בא לקרר את ההתלהבות וזה הכי קשה, הכי מסוכן. עמלק ניסה להכניס קרירות בלב ישראל. ניסה לפגוע בדבר הכי חשוב והכי יקר שיש לו לאדם, ברצון. אני לא יכול לעשות כל דבר אבל אני לפחות רוצה. אפשר לפחות לרצות, ולעשות מהרצון תפילה.

"אני רוצה אבא, תדע לך שאני רוצה, אבל אני לא יכול, אין לי כוח להשתנות לבד, תעזור לי אבא". אדם צריך שיהיו לו הרבה רצונות וכיסופים חזקים לה' יתברך, שזה יקר מאוד. כי אין דבר העומד בפני הרצון וכשאדם מתמיד ברצונות וכיסופים, הקב"ה יעזור לו שגם הוא יהיה צדיק.

רבנו אומר שצריך להיות עקשן גדול בעבודת ה' כי כל כך הרבה הרפתקאות, עליות וירידות עוברים על כל אחד ואחד, אך כשיש רצון יש כבר מרץ, יש כוח, יש שמחה, אני יכול לרוץ, אני יכול לפעול. ה' אוהב אותך על הרגע הקטן של הרצון. כי הרצון הוא האין סוף. הרצון הוא הנשמה.

סיפור לפורים:

כשראשי הקהילה הברוקלינאית "נחלת יהודה" פנו לרב הצעיר יחזקאל חי שניידמן שיתקע יתד נאמן בחצרות ק"ק זו, הוא קיבל זאת כמחמאה עצומה, ובעונותו הכובשת השיב: "מי? אני? תולעת אני ולא איש" אך הללו ששמעו על גדלותו וצניעותו התעקשו, ולאחר התייעצות עם מורו ורבו הגדול, וקבלת הסכמה מרעייתו שתחיה, ארז הרב שניידמן בסוף חודש שבט את מטלטליו וספריו, יצא ממונטריאל-קנדה, ונחת בניו יורק, ברוקלין.

בית הכנסת של הקהילה - אם יורשה לנו לשמור על ארשת מכובדת - נראה רע למדי. סופת שלגים התחוללה שבוע לפני הגיעו לשם, וזו חוללה נזקים לא פשוטים. כשלימינו הגבאי הישיש והמסור ר' איצ'לה קלישר, הוא סרק בעיניו את חלל בית התפילה, ועיניו כבו משהו.

"איצ'לה יקירי, אכנס לתפקידי באופן רשמי - כידוע לך - בליל פורים, בחודש הבא, אז אעלה גם כחזן ואקרא את המגילה, צר לי, אך כרגע המקום הקדוש הזה, איננו לכבודה של תורה. הגג דולף, הלחות גרמה לנפילת משטח גדול של טיח בקיר המזרחי, הקירות עבשים, הספסלים רעועים, חלק מן השולחנות צולעים, חייבים לבצע כאן שיפוץ בהול, אבל יסודי ורציני. ברשותך אני נוטל משימה זו על כתפי". אומר ועושה. הנגרים יצאו בהולים ובאו, הצבעים בנו פיגומים והציבו סולמות, הטייחים ערבבו את הטיח, ובאמצעות מכשיריהם הדביקוהו לכתלים, והחשמלאים החליפו מנורות וחוטים. הקצב היה לא רע בכלל. יומיים לפני פורים בית הכנסת קיבל חזות מכובדת ונאה, כיאה לבית מקדש מעט.

עוד 24 שעות ליל פורים. הרב שניידמן נכנס בשעות הצהריים לבית הכנסת כדי לחזור על מקרא מגילה. מיד כשפתח את הדלת, חשכו עיניו, הטיח הצבוע שסמוך לארון הקודש בגד בטייחים ובמתפללים, ועקב הלחות הרבה שעדיין לא יבשה, צנח לו על הארץ, ומשטח אפור-שחור בגודל שלושה על שני מטר נפרע לו בכותל המזרח, כאילו לא שופץ מעולם. ליבו של הרב נצבט בקירבו, ולאחר שפינה את האבנים ושברי הטיח הוא התיישב מול ארון הקודש ופתח את המגילה, "ויהי בימי אחשוורוש..." עיניו שוטטו על פני הכותל "אאלץ לדחות את תפילת הפתיחה שתכננתי לליל פורים... לתאריך אחר".

אחרי שעה הוא יצא לרחוב די עצוב. הרב הצעיר נע לכיוון מכוניתו, כאשר בפנית הרחוב הבחין בבאזר גדול לצרכי צדקה שהתקיים באחת החנויות. הוא נכנס לשם ובחן את הפרטים. עיניו קלטו מפת שולחן ישנה אך שובת-עין, צבעה שנהב, ועליה ריקמה צבעונית עם מוטיבים של מתן תורה בצידיה, ובמרכזה מגן דוד גדול. מדובר היה בעבודת יד, אך ללא ספק זו מלאכת מחשבת מעשה ידי אמן.

גודלה של מפת השולחן המרהיבה היה הפלא ופלא - שלושה מטרים על שניים, בדיוק כמו הפצע האפור בכותל המזרח של בית הכנסת. הרב שניידמן הוציא שטר ע"ס 50 דולר ורכש את המפה, הוא פנה שוב לבית הכנסת לתלותה. לפתע, ללא הודעה מוקדמת החל לרדת שלג ורוח מקפיאת איברים נשבה לה בין בנייני הענק לסימטאות הצוננות. מן העבר השני של הכביש הוא הבחין באשה קשישה ממהרת צעדיה כדי לעלות לאוטובוס, אך לשוא. היא הביטה בשעונה ופניה הביעו אכזבה. האוטובוס הקדים אותה בכמה שניות ונעלם בעיקול הרחוב.

"בואי גבירתי, הכנסי לבית הכנסת, אפעיל את החימום, ובעוד 45 דקות יגיע אוטובוס נוסף". הקשישה נעתרה לבקשה, היא התיישבה בפנית בית הכנסת ועקבה בעיניה אחרי הרב. הלה הציב סולם, אחז פטיש ומסמרים טיפס והחל בתליית המפה המרהיבה. מסמר ועוד מסמר, והחור השחור כוסה לחלוטין, והמפה? נופת צופים, לעין וללב. המזרח הפך לכנאמר על ירושלים "יפה נוף- מושש תבל". לפתע הקשישה - בעיניים מופתעות - התרוממה מכסאה, והחלה צועדת במעבר המרכזי בין הספסלים לכיוון ארון הקודש. פניה חיוורות וידיה רועדות.

"רבי, מאין לו המפה היפה הזו?" שאלה. - "קניתי לפני רבע שעה בבאזר הצדקה בפנית הרחוב". - "אנא, בדוק אם באחת הפינות שלה רקומות האותיות 'mf'". - "אכן, אכן... מנין לך זאת?" השתאה הרב. - "אלה ראשי תיבות של שמי, מרים פייגע אידלשטיין...".

דמעות של התרגשות נצצו מעיניה. "לפני 35 שנים, בפולין של טרום מלחמה, רקמתי אותה, בעלי משה חיים ואני היינו אנשים אמידים עד שהגיעו הנאצים ימ"ש, והחלו לפרוע פרעות בישראל. בדרך לא דרך הצלחתי להימלט מצפורני החיות הללו, ובעלי הבטיח לי שתוך שבוע ימים הוא יבוא אחרי עם בתנו הקטנה אל עיר נמל רחוקה, ומשם נפליגה לארה"ב יחדיו. השבוע הזה נמשך עשרות שנים, "מאז נעלמו עקבותיהם, לא שמעתי מהם דבר, וחופי מזכרונות ובכי על האובדן הנורא הזה, אין לי דבר, אבל אני עדיין לא מאבדת תקווה וממתנה. מפת השולחן הזו מזכירה לי ימים יפים, את שולחן השבת המואר, את זמירותיה, את עיניה התמימות של בתי שרה-חנה, ואת קולו הצלול של בעלי משה חיים הפורט על מיתרי ליבי אפילו כרגע "שלום עליכם מלאכי השרת".

אחר כך שתיקה, וברקע אוושת בכי עצור. הרב שניידמן הציב שוב את הסולם וביקש להוריד את המפה, כדי להעניק אותה לאשה האומללה. - "לא ולא, השאר אותה כאן, זה המקום הראוי לה, היא עושה כאן מצווה חשובה, להאיר את עיני המתפללים, ואחרי שהכותל יתוקן תשתמש בה לסעודה

שלישית, וספר לקהילה שלך את ההסטוריה העצובה של המפה..."

הרב שניידמן הנרגש הציע לה להסיעה ברכבו לביתה, בציוד האחר של "סטאטן איילנד", שהרי היא הגיעה לכאן כדי להביא פת לחמה בכמה עבודות נקיון.

ליל פורים. תפילת ליל פורים היתה נישאה ונשגבה. גם מקרא המגילה היה מהוקצע לשביעות רצון המתפללים. עיניו של הרב שניידמן שוטטו להן מפעם לפעם על פני מפת השולחן היפה התלויה מולו, כשהוא משחזר לעצמו את הארוע המצמרר מאתמול.

"ברכו את השם המבורך". "עלינו לשבח", המתפללים לחצו בחום רב את ידו של הרב הצעיר "פורים שמח, כבוד הרב אשרינו שזכינו בך. באמת תפילה נפלאה... מזמן לא שמענו מקרא מגילה מדוקדק ורהוט שכזה."

בית הכנסת החל את מתרוקן מיושביו, רק יהודי זקן אחד עדיין נותר ישוב, ועיניו תקועות במפה. הרב שניידמן ניגש ללחוץ את ידו. "פורים שמח". - "כבוד הרב, אני מביט במגן דוד ובציורים של המפה התלויה במזרח, והיא מזכירה לי את הבית שלי... מלפני השואה. אשתי רקמה בדיוק מפה זהה לזאת... ומאז נעלמו עקבותיה. אני תוהה כיצד יתכן ששתי נשים תרקומנה מפות כל כך דומות... ממש זהות."

הרב שניידמן קפא על מקומו. "מרים פייגע אידלשטיין...?" - "כן, זה שם אשתי עליה השלום... מניין לך זאת?". רב הקהילה הציב את הסולם והוריד את המפה, הבט באותיות הללו ונאם ראשי תיבות של שם אשתך..."

ר' משה חיים אידלשטיין חישב להתעלף, הוא אחז בעמוד השיש הגדול... והתחיל לרעוד. - "כבוד הרב, כשנכנסו הנאצים לפולין שילמתי כסף לקבוצת מבריחים שתוציא משם את אשתי... הייתי אמור להצטרף אליה תוך שבוע, אך רבות מחשבות בלב איש, ועצת השם היתה הפוכה לגמרי. הנאצים תפשו אותי ואת בתנו הקטנה, שהינו חמש שנים במחנה עבודה ובנס יצאנו חיים... ומאז ועד היום אני מחפש אותה אך לשווא... כנראה נפטרה עליה השלום..."

הרב שניידמן חיבק חיבוק אמיץ את היהודי הנסער ולחש על אוזנו, "עכשיו ר' משה חיים אתה ואני נוסעים ל"סטאטן איילנד" ואם ירצה השם, המפה המהממת ביופיה שרקמה רעייתך, תביא לאיחוד המשפחה.

שמחת פורים כידוע, היא נאצלה וגדולה מכל השמחות שמחוייב בהם יהודי, אך - אך על-פי הרב הצעיר יחזקאל חי שניידמן, ליד הדלת, בכניסה לדירה הקטנה ב"סטאטן איילנד" התחוללה שמחה הרבה יותר גדולה, עד ד'לא ידע', ועד בכלל. והכל בזכות מפת שולחן רקומה, התלויה במזרח.

(מתוך סידרת ספריו של הרב יעקב קובני לוי)

תפילה

ריבוננו של עולם!

תעזור לי ללמוד לחיות איתך. כל הזמן להיות בקשר. ולפני כל דבר שאני עושה לבקש אבא תעזור לי, ואחרי כל דבר, תודה אבא שעזרת לי וככה לעבור את הימים כולם.
ולפני שמתחיל היום לבקש ממך אבא שאזכה להיות כל היום בשמחה ולזכור שכל דבר שיקרה, זה הכל מאיתך והכל לטובה.
וכשאני נכנס לרכב ונוסעים לשדה, לבקש שנגיע לשלום ונחזור לשלום ושהשעה בשדה תהיה מוצלחת, שאזכה להרגיש אותך ולהתרגש ממה שאתה עושה בשבילי.
וכשהולכים לישיבה, ועוברים במקומות לא כל כך סימפטיים וזה גם לא בשעה כל כך שיגרתית, שהכל יעבור לשלום.

וכשמתחילים את הלימוד, שהוא יהיה בחיות ובשמחה.
וכשמגיע זמן תפילת שחרית, שהתפילה תהיה בכונה, בהתלהבות, שאזכה להרגיש אותך במילים הקדושות של התפילה.
ולפני כל שיחת טלפון, ולפני כל פגישה, לבקש שזה יהיה מוצלח, שאני אגיד את המילים הנכונות ואזכה לפעול טוב.
ולפני כל כניסה הביתה שאזכה לשָׁמֵן, לחזק, להגיד מילים טובות.
ולפני שאני נרדם לבקש חלומות טובים, שאזכה לראות צדיקים כאלה שכשרואים אותם, לא שוכחים את העונג הרוחני הזה במשך חודשים ארוכים.
וכשאני הולך ברחוב, לזכור להוריד קצת את

הראש ולשמור את העיניים כי זה הכי חשוב. וכשאני מתחיל לאכול, שאזכה לאכול בקדושה, רק מה שאני באמת צריך, ולא לרוץ 3 פעמים למגש במטבח ליישר את העוגה.
ולפני כל פרשה שאתה מזכה אותי לכתוב, שתהיה איתי אבא, שתעזור לי, שתראה לי מה לכתוב. ואם אני תקוע, שתפתח לי פתח והמילים תזרומנה.
ולפני כל ארון קודש שאזכה לגשת קרוב, לנשום עמוק את כל הקדושה שנספגה בפרוכת ולבקש על הדברים הנוערים, שהם עכשיו על הפרק. וגם לא לשכוח להגיד לך תודה על דברים שהיו על הפרק, והסתדרו.
תודה שהיית איתי, תודה שעזרת לי, תודה ששמרת עלי, תודה שיש לי אותך.

שמר שאלה!
מנחם אזולאי

תרומות ניתן להעביר לת.ד. 57943, ירושלים - או לחשבון בנק הדואר 20685668. כל תרומה תתקבל בברכה.

ניתן לקבל את הגיליון בדואר אלקטרוני ע"י שליחת מייל לכתובת: r.m.azolai@gmail.com

בנושאי הקדשות ו/או הנצחות נא לפנות לטל. 03-9339013; 050-4139631 * בשאר נושאי העלון ניתן לפנות לטלפון: 02-5374711; 050-4181488**

מתארגנות קבוצות לנסיעות לציונו הקדוש של מוקד כל הישועות **רבי נחמן מברסלב זיע"א טל. 02-5374711, 050-4181488** (אזולאי)